

۱ نیسان
۱۳۳۰
الی
۱ جزیران
۱۳۳۷

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

سکزیجی
سنہ
الی
اون بریجی
سنہ
نوسرو
۶۲:۴۹*

ویانه سفیر سابق حسین حلمی پاشا

تاریخ عثمانی انجمنی حسین حلمی پاشانک ایکنجی صدارتندہ
تشکل ایتمش وسلطان محمد رشاد خانک مفصل بر تاریخ ملی یازلمسی
آرزوسنی اسعافاً بویله بر انجمن تشکیلی فکرینی ابتدا کندوسی

فوطو : سیاح ژوانیہ

ویانه سفیر سابق حسین حلمی پاشا

اورنہ قوبدینی کبی انجمنک وجود بولسنہ جدی معاوتی ددوام
وبقایاسی خصوصہ همت وصحابی کورلمش اولدیغندن ترجمه حالنک
مجموعه مزه درجیله یاد خاطرہ سی تنسب ایدلمشدر .

حسین حلمی پاشا مدلولو اطہر سندہ صارلیجہ قریہ سندہ ۱۲ ربيع الاول ۱۲۱۲ تاریخندہ دنیاہ کلشدر۔ پدري تجار دن کوتاہیہ لی زاده مسطقی افندیدر . مکتب رشدیہ ایله برابر برزده مدرسہ درس لرینہ دوام ایده رک بین الاقران تحصیلنی فی الجملہ ایبرولتدکن صوکرہ ۱۰۹۲ جمادی الاخرہ سنک طقوزنده مدلولو تحریر املاک فرتہ سیارہ سی مفیدلیکی ایله خدمت دولته داخل اولمشدر . درت بچق ماہ سرورنده تحریر املاک قلمی وقوعات کتابتہ نقل وظیفہ و ۲۱ جمادی الاولی ۱۲۹۳ ده قلم مذکور باش کتابتہ رفع ایلیہ رک بش سنہ او موقعده قالمشدر .

قانون اساسینک اعلانندہ (ذی الحجہ ۱۲۹۳) نامق کلاک آتشین نشریاتی کنج لک خیالی پارلاندینی و قبلری حسیات علویہ و طنپرووانہ ایله طولدر دینی وافکار احرارانه استقبال امید لرینہ کنیش میدان آجدینی او دملرده مدلولونک محدود محیطندہ قلم ایش لرینہ طالمش اولان حسین حلمی افندی آز چوق او قومش حیتلی کنج لک مثللو جریان عمومی یه بیکانہ قالمدی . حریتک جاذبه لی قوقولری انک شامہ سنی دخی مسجور قلمشیدی . کال بکک بتون آتارینی او قور ویکی فکر لره مفتون اولور ایدی . مفتونیتنک درجه سنی ا کلامق ایچون کندوسنه کال بکک « چومزی » دیر لر ایمش .

حسین حلمی افندی وظیفہ شناس و چالیشقان بر مأمور خلقتندہ برادلمشیدی . افراطیات و مخیلاتدن زیادہ مثبت قلم ایش لرینہ مجلوب ایدی . نہایت درجہ ده اقدام و فعالیتی وعفت واستقامتی و قلمہ حوالہ اولنان کاغدی بالذات تدقیق ایلیہ رک پوروزسز ایش چیقارمغه اعتناسی حسبیلہ قیمتلی معیت مأمور لری عدادینہ کیرمشیدی . کال بکک ملازمتی کنابتنہ کشایش ویرمش ومصالح دولتی درست بر محاکمہ ایله مطالعه و موازنہ ایتمکہ استعداد حاصل ایشیدی . خواجہ سنک

سر آزادگانه اطواری سکون طبیعه متوافق دکل ایدی . بناءً علیه آندن علم وتفکر خاصه لرینی آلمش و آرزغینلغک مزاج زمانه به یعنی سیاست عبدالحمید خانی به اویمه جغفی و مانع تفیض اوله جغفی کسدیره رک مطیع و رضاجوی و غبور مأمورین زمره سنه قاتیلمشیدی .

خلقتک ایجاباتندن اولان شوحو حال و مسلککله دائماً آمر لرینک توجهنی قزانیر ایدی . حتی کال بکک دخی مظهر تقدیری اولور ایدی .

۹ جمادی الاخره ۱۲۹۸ تاریخده احراز ایلدیکی مدلولو سنجانغی تحریرات مدیر لکنندن ۸ شوال ۱۳۰۰ تاریخده ترفیماً آیدین ولایتی مکتوب بیلغنه تمین و اورادن ۶ ذی الحجه ۱۳۰۲ تاریخده سوریه مکتوب بیلغنه تحویل قلندی .

ایکی ماه قدر امتداد ایدن مرسین متصرفلغندن صکره ۱۹ شعبان ۱۳۱۰ ده کرک متصرفلغنه و اراده ایکی آی قدر دوام ایدن نابلس متصرفلغنی متعاقب ثانیاً کرک متصرفلغنه تعیین اولنوب درت سنه به قریب بر زمان مذکور لواده (معان) قالمش و حکومت سنیه نک حقیقه تأسس ایده مدیکی او برلری تشکیلات منتظمه دائره سنه و قوانین موضوعه تحتنه آلفه موفق اولمشدر . اشبو موفقیتی بادی اشتهاری اولوب او ائنالرده سوریه والیسی بولنان رؤف پاشا مرحوم حسین حلمی افندی بی استانبوله طاتممش و فیوضات آتیه سنه یاردیم ایتمشدر .

صاحب ترجمه آرتق والیسلکه نامزد ایدی . کرک متصرفلغندن انفصالندن سکز ماه مرورنده اطنه والیسلکه مکافات اولندی (۱۹ شوال ۱۳۱۴) . اطنه والیسلکی انجق طقوز آی سوردی و بر مسئله مستحدثه سیاسیه نک سریندی لرینه اوغرا بهرق آوستریا سفیرینک اصراری اوزرینه خواه و ناخواه انفصالی وقوعبولدی . بمن اموری ذات شاهات بی بحضور ابلکده ایدی . امام یحیی نک امامتی چکه - مدیکندن وقوه عسکریه ابله حقندن کله مدیکندن سلطان عبدالحمید

خان برکرودہ تدابیر اینہ سیاستہ ایلہ یمن اہالیسنی اللہ ایتک صورتی
دوشوندی، ووقیلہ مدرسہ یہ دوامی وبولندی خدمات و مناصبہ
ایشکذارلنی و حسن سلوکیہ تعارف ایتش اولان حسین حلمی
افندی بی یمن حقندہ کی تصوراتی احرایہ اہل عد ایلیہ رک ۲۹
ذی القعدہ ۱۳۱۵ تاریخندہ مشارالہ یمن والیکنی توجیہ ایلدی .
واہالی محلیہ نک جلب قلوبی ضمنندہ رتبہ بالارجالندن اولان والی
افندی بی صاریق وجیہ ایلہ صنعاہ کوندردی و ۲۰ محرم ۳۱۷
تاریخندہ تبدیل جامہ ایتسامک شرطیلہ وزارتہ تلطیف ایتدی .
اوانساده تبدیل قیافتہ زیادہ اہمیت ویریلوب یمندہ کی مأمورین ملکیتہ
دخی صاریق صاردیرلمق ایستندیکی وحیدہ متصرفلندہ بولنان رشدی
پاشا «البسہ دکیشمکلہ بر مأمورک شخصیتی دکیشمز، بالعکس اہالیجہ
باعث خندہ اولور، دیہرک ویریلان امرہ مخالفت واستغفای ترجیح
ایلدیکی ایشیدلمشیدی . حسین حلمی پاشا بش سنہ قدر یمندہ قالمش
ومہجوریتدن طولایی صوک کونلرنندہ صیقلمشدر . حتی ترک وظیفہ
ایلہ خانہ سندنہ اقامت ایتمکدہ اولسنہ مبنی بقای مأموریتی جائز
اولہ میہ جفندن یمن والیلکنندن عزل ایلدیکی مقبدر . عزل ایتدیکی
یکی بر مأمور طرفندن جرح اولنسی واردو مشیری عبداہ پاشا ایلہ
ارہ سی زیادہ آجیلسمی اسباب فتورینہ منظم ایدی . مأمورین ملکیتہ
وارکان عسکریہ نک طشرہ لردہ خوش کچینماملری او عصرده مرکزجہ
ملتزم ایدی .

دولتی بحضور ایده جک حادثات اسیک دکل ایدی . بلغار
شقاوت سیاسیہ چنہ لری سنہ لردنبرو روم ایلی ولایاتمزہ لابنقطع تعدی
ایلمکدہ و نفوس اسلامیہ بی قتل و کوی و چفتلکترینی احراق
وانواع تخریبات ایقاع ایلہ آسایش عمومی بی اخلال و طرف حکومت
سنہ دن اشبو چنہ لری تشکیل وازالہ سی ضمنندہ سوق اولنان مفرزہ

عسکریه لر اشقیانک اختفا وتحصن ایلدک لری قرای غیر مسلجه بی
 نحری ایدر لر ایکن قوماندانلرک بعضی شدتلیجه حرکات و تعقیباتنه
 قارشو حبه بی قبه یابان پولیتیکه دشمنلریمز یاغره بی قوپارمقده اولدقلر.
 ندن مسئله سیاست عمومیه ساحه سنه انتقال ایتدی واختلال دائمی
 شکلنی آلان شو حال اغتشاشه نهایت ویرلمک اوزره برلین معاهده سی
 امضا ایدن دول معظمه ما کدونیا ده بر حسن اداره تأسس ایتسی
 باب عالی یه تکلیف ایلدیلر . ومذاکرات جاریه نتیجه سنده سالانیک
 ومناسبت و قوصوه ولایتلری بر منطقه اعتبار اوله رق بومنطقه یه
 طرف شاهانه دن صلاحیت واسعه بی حائز بر مفتش عمومی تعین
 اولمسنده قرار قیلدیلر ومداخله اجنبیه دن خوشالامیان سلطان
 عبدالحمید خانی توهم ایتماک ایچون مفتش عمومیلکه سابق یمین
 والیدی حسین حلمی پاشانک تعینته راضی اوله جقلرینی ضمناً
 اکلاندیلر . چونکه حسین حلمی پاشا هوس ذاتیسيله صکره دن
 فرانسه جه بی تحصیل ایتش ایه ده الافرانغه بر ذات اولیوب ومحافل
 اجنبیه ايله صتیق فیتی الفت ایتیموب حسیات ملیه سی و صداقت و درایتی
 مسلم و مجرب اولمغله برنوع مختاریت اداره دیمک اولان مفتش عمومیلک
 تشکیلاتنک باشنده بولمسی ما کدونیا منطقه سنک اجنبی اتریکه لرینه
 جولانکاه واکاده مفتش عمومینک آلت ویا بازیجه اولسی اندیشه لرینه
 محل ویرمه جک ایدی . نته کیم ده اوله اولدی . پادشاه حضرتلرینک
 موافقتی استحصال قیلندی . ۱۳۲۰ شعبانک اوائلنده یمین والیدکنندن
 انفصال ایدن پاشای مشارلیه شعبانک اوتوزنده روم ایلی ولایات
 نله سی مفتش عمومیلکنه انتخاب ونصب اولمشیدی .

حسین حلمی پاشا آلتی نه روم ایلیده قالمشدر . حیات رسمیه سنک
 اک پارلاق واک فائده لی دوری بودر . واقعا اغتشاشانک کوکفی
 قازییه مامشدر . فقط الک مستعد مأمورلری ولایات نله یه جلب ایده رک

طبیقیر طیقیر ایشر بر ادارہ منتظمہ ما کینہ سی قورمشدر . اجنیلرک
 کوزینہ کیردیکی جہتلہ جورنا لیلرک شرندن آزادہ اولوب استبدادہ
 قارشو تبعہ ورعایانک مصونیت حقوقہ لرینی تأمین ایدہ بیلمشدر .
 ہیچ بر اشعاری باب عالیچہ رد اولنہ میہ حق درجہ دہ نفوذینی
 آرتدرمشدر . مخصصات شہریہ سی اللی بیک غروشہ ابلاغ اولمشیدی .
 اتحاد وترقی تشکیلاتی باشلادقدہ حسین حلمی پاشانک موقعی
 کوجلمشدر . سلطان عبدالحمید خانک بندہ خاص الخا صی اولغلہ
 برابر اتحاد وترقی جمعیت خفیہ سنک قانون اساسی احکامنی اعادہ دن
 عبارت اولان پروگرامنی مشروع عد ایتما مک لندن کلز وحب
 وطن وجدانی بشقہ جہتہ سوق ایدہ من ایدی . حسبالموقع استبداد
 ایلہ مشروطیت ارہ سندہ بر قاچ آی بوجالادی ، فعال بر وضعیت
 آمدینی جہتلہ کندینی ہر ایکی طرفجہدہ لسانہ کتیرمدی .

۱۰ تموزدہ مشروطیتک اعادہ اعلانی مفتش عمومیلک تشکیلاتنہ
 بالضرورہ خاتمہ چکبور ایدی . اوچ ولایتک خصوصی بر ادارہ یہ
 تابع اولسنہ دور مشروطیتدہ معنی ویریاہ من ایدی . مع مافیہ حسین
 حلمی پاشا اوچ آی قدر دہاروم ایلیدہ قالدی . اعلان مشروطیتدن
 اون اوچ کون صکرہ کامل پاشا تشکیل ایتدیکی قاینہ یہ داخلہ
 ناظری بولہ مامش وناچار نظارت مذکورہ امورینی کاہ وکالہ وکاہ
 احالہ معارف ناظری حتی بکہ تودیع ایلشیدی . حتی بک مبعوتان
 انتخاباتی مجردی . لکن حربتک ایلک طاشقینقلری ارہ سندہ ازیلدی .
 کامل پاشا نہایہ نہایہ حسین حلمی پاشاہ مراجعتلہ مشارالیہی داخلہ
 نظارتیلہ استنبولہ کتیردی (۳ ذی القعدہ ۱۳۲۶) .

اون طقوز کون صکرہ مجلس مبعوتان کنسداد اولندی .
 حسین حلمی پاشا ایلک دفعہ اولہرق وکلاسلکنہ داخل ایدی . اما
 قزاندینی صبت عظیم سایہ سندہ صدارتہ نامزد وکامل پاشاہ رقیب

ایدی . کامل پاشا ایکی آی قدر مجلسی اداره ایدم بیلوب اکثریتله
تحدث ایدن بینوتی اوزرینه چکلمکله مجبور اولدوقده داخلیه نظارتی
انضمامیه مسند صدارت حسین حلمی پاشایه توجه قیلندی (۲۲ محرم
۱۳۲۷ و ۱ شباط ۱۳۲۴)

صاحب ترجمه ولایات و مفتش عمومیلکنده کوستردیکی صلابت
و جرأتی رأس کارده کوسترمدی و خوش کچیندیکی اتحاد و ترقی
اکثریتله اجرای نفوذ ایدممدی . بالعکس اتحاد و ترقی به قارشو
ظهور ایدن مخالفلرک تعرضات شدیدینه اوغراددی . بلغارستان
استقلالی مسئلهنی صورت مناسبهده تسویه به و بوسنه و هرسک الحاقیدن
طولایی آوستریا دولتیه حاصل اولان برودتی ازاله به موفق اولدیسده
داخلی موقی زبون ایدی . مخالف مطبوعاتک لایستقطع هجوملری
و شخصنه قارشو ارتکاب اولنان لایقمنز تجاوزلر نشئهنی قیره قده
ایدی . قواعد مشروطیتله الی باغلو عد اولنان حکومته شویلهجه
برسیلکینوب منفعت عامه نامنه وقار قانونی ابله اورتیه آتیاسی
و متجاوز مفتیلری اسکات ایلمی لازم ایکن تردد و بیلغیناق عارض
اولمشیدی . استعداد روز کار ۳۱ مارت ۳۲۵ (۲۳ ربیع الاول
۱۳۲۷) فورطنهنی باطلاندی .

بوحادثهک عامللرینی آکلامق ایچون اوزمانک حالت روحیهنی
تحقیق و تحلیل ایتمک لازمدرکه صدمزک خارچنده در . مسئولیتنی
بتون بتون حسین حلمی پاشایه بوکلمک ایستیانلر انصافسزلق و خطا
ایدرلر . مسئولیتی عمومه - حکومت دخی داخل اولدینی خالده -
شامل اولان حالت روحیهده آرامه لیدر . شو قدرکه حکومتک
کوشکلکی و بیلغینلنی وولقانیچلره و جمعیت محمدیه نامی آلتنده طولانان
غرضکار و ساده دلدن مرکب مهوود خلیطه مفسده بادی ازیاد
حرث اولدینی محققدر .

۳۱ مارت اختلالی صاچاغہ صاروقدہ بعدالزوال ساعت ایکی
 صولرنده بیلدیز سراینده استعفا ایدوب مهر هایون توفیق پاشایه
 تودیع اولندی . کندوسی خانہ سے عودتندہ اختلالجیلرک سے
 مقاصدندن شہلنہرک دوسستلری خانہ سے بر قاج کیجہ اختفایه
 مجبور اولدی . نرودہ قالدینغی احتیاطاً بعدعاجزه دخی سویله مامش
 ایسده یوسف رازی بکک خانہ سے مسافر اولدینغی صکره دن
 تحقیق قبلنمشدر .

حرکت اردوسنک استانبوله ورودی وتبدل سلطنت وقوعی
 اوزرینه حسین حلمی پاشا نفس آلوب انفصالتک یکرمی ایکنجی
 کونی توفیق پاشانک یرینه دفعه ثانیه اوله رق مسند صدارتی احراز
 ایله قاینه تشکیلنه مأمور اولدی (۱۴ ربیع الاخر ۱۳۲۷) .
 حسین حلمی پاشانک ایکنجی قاینه سی دخی پارلاق کیتمدی .
 اتحاد وترقیدن بر قاج ذاتی صکره دن قاینه یه ادخال ایلدیسه ده فرقه
 اکثریتک مداخلات غالبانه سینه طیانه مدی . ۳۱ مارت ظفریله بر
 ضرور اولان کوچک ضابطانک شہ پارقلغی توی دیکور ایدی . نه
 ۳۲۵ بودجه سنی ونه التزام ایتدیکی سائر بر ایکی مسئله یی مجلس
 مبعوثانده یوروده مدی [۱] . اصرارلری ایسه موجب استخفاف
 اولیور ایدی . سکیز بچق ماه قدر صدارتدن صکره استعفا وحقی
 پاشایه ترک موقع ایلدی (۳۰ کانون اول ۳۲۵) .

انسانی صدارتندہ مجلس اعیان اعضالغنه تعیین اولدینغی جهتله
 (۳۰ - شوال ۱۳۲۷) بعدما وظیفه جدیده سیله اشتغال واو آرالق
 اوروپاده بر اوزونجه سیاحت اجرا ایتشد . بر قاج سنه مجلس

[۱] قبودان لینج مسئله سنده بر عدم اعتماد رأیله قاینه نک سقوطنه
 رمق قلمشیدی . او مناسبتله شاعر اشرف بیت آتی یی سویله مشیدی :

لینج ایله وینج ایله ممکنمی سقوط ایتدرمک
 باریک الله وکلانر حاجی بانماز کیدر .

اعیان مالیه انجمنی ریاستندہ بولنوب امور مالیه مرکز در زلمسنہ واسرافاتہ میدان ویرلامسنہ اہتمام مخصوص کوسترمش و ہیئت عمومیہ مذاکراتندہ دخی سوز صاحبی اولمشدر .

بالقان حربنک علامانی بلورمکہ باش۔ لادقدہ غازی احمد مختار پاشانک تشکیل ایتدیکی قابینہ عدلیہ ناظری صفیلہ داخل اولدی (۷ شعبان ۱۳۳۰) . اشبو قابینہ صورۃ بیطرف ایسہدہ مترکب اولدینی شخصیتلر اعتباریہ مخالفہ تمایل اولدیغندن حسین حلمی پاشانک انضمام معاونتیلہ غازی مختار پاشا اتحاد و ترقی اکثریت عظیمہ سنی حاوی اولان مجلس مبعوثانی طاغیتدی . ارنوودلق اختلالی باش کوسترمش وبالقان حربی تحقق ایشیدی . حسین حلمی پاشا خلق نظرندہ قابینہ نک رکن اعظمی مثابہ سندہ ایدی . مسئولیتلر کندوسنہ متوجہ ایدی . مجلسک فسخندن طولابی اتحاد و ترقی ارکانی کندوسنی مؤاخذہ ایلور ایدی . واقعا بو خصوصہ اظہار ندامت ایتمز و مشتکیلری اقناعہ چالیشیر ایسہدہ ایشلر صارپہ صارمقدہ اولدیغندن قابینہدہ قلمی تجویز ایتمدی و وقوعاتک کسب ایتدیکی نزاکت حسیلہ ویانہدہ برمتعین سفیر بولنوق لزومنہ مبنی ویانہ سفارت سندہ سنہ تعین اولنوب (۱۵ تشرین اول ۱۳۲۸) استانبولدن انفکاک ایلدی .

پاشای مشارالیہ حرب عمومینک نتایجندن اولہرق سفارتلر مرکز الفاسنہ قدر منصبندہ قلمش و بعدالمقارکہ استانبولہ عودت ایتمیوب ویانہ جوارندہ استیجار ایلدیکی بر کوشکدہ معائلہ اختیار اقامت ایشیدی . بوندن ایکی ماہ قدر اول حلول اجل موعودیلہ اورادہ داربقایہ کوچمشدر . اسویچرہدہ تحصیلدہ بولنان ایکی اوغالی بری برنی متعاقب غائب ایتسی قلبی منکسر ایتمشیدی .

حسین حلمی پاشا دولتجه طائمش بر سپادر . صدارتنہ قدر امتداد ایدن اوتوز بش سنہک خدمتی موفقیات ایله تشوچ ایتمشدر .

عقیف ، مستقیم ، کار آشنا ، غایتہ چالشقان ، سیاست داخیاہ مزہ
تمامیہ واقف ، بولدینی ماصیہ تشکیلات جدیدہ وجودہ کتیرمکہ
مقتدر ، امثالی نادر برملکیہ مأموری ایدی . مشکلاتدن بیلمیوب
ہر ایشہ ہوسلہ صالدربر ایدی . حسن سلوکیہ جلب قلوب ایلدیکنندن
کندی طانیانلرک کافہسی ثنا خوانی ایدی .

استانبولہ کلوبدہ مدت قلیاہ ظرفندہ صدراعظم اولنجہ شہرت
مکتسبہسی ادامہ ایدہمدی . گرچہ مصالح عادیہ وجاریہنی تمشیتدہ
کوستردیکی رویت وخالص نیت ناقابل انکار وخطیثاتدن اجتنابی
وفداکارانہ حسن خدمت املی ہر آن وزمان حرتندہ درکار ایدی .
اما استانبولدہ اولجہ ہیج مستخدم اولمدیفندن عالی وفواد پاشالار
مثلو اسلاف کزینک آجدینی مکتب سیاستک دروس فیاضانہ سندن
محروم قالدینی کی حیاندہ بر بیوک استنادکاه اولان اولان منتظم
تحصیل نالی بی کورمامش ویازدینی مرتبہدہ اوقومغہ رغبت ایتماش
ویناء علیہ مسائل معظمہنی حل وتدویرہ ناقص وسائط ایلہ آتیلمشیدی .
انک ایچون پک ایو بروالی اولان حسین حلمی پاشا وسط درجہدہ
بر صدراعظم اولہ بیلمشیدی . مفردات اموری دخی کندی التدن
کچیرمک ایستر وبعض اوفق تفک کاغدلری بالذات تسوید ایدر اولمغہ
معارضلری میانندہ : صدراعظم اولمش اما حالا مکتوبجیلنی براقہ
مامش . دییانلر وارایدی . ایش اوزرینہ بحث و مناظرہ دن چکنمز
اولدینی حالہ رأی ومطالعہ لرندہ درین تتبع ایزلری حس اولنماز
ایدی . طلیق اللسان ومکرم وملتفت وبشقلرینی آزار واستہزادن
متوقی واضراض شخصیہ دن عاری اولدینی جہتلہ محبلیری چوق ایدی .
سلطان محمد رشاد خان ، صدراعظم لری ایچندہ اک زیادہ مشارالہی
سومشیدی . سلطان عبدالحمید خانک امنیت وتقدرینہ مظهر اولوب
اونوز بر مارت حادثہ سندن براقچ کون مقدم حضوردہ اورتلغک

چاربیق کیدیشندن طرفین شکایت و حسبحال ایلدکری صبرده ذات شاهانه: «بوشمانه‌لی‌های هویدن بر فناق ظهوری ماحوظدره. فقط مراق ایتمه بن سکا قیام.» دیدیکنی مرحوم عبد عاجزه حکایه ایلمشیدی. بوسوزدن حسین حلمی پاشا اوتوز برمارت ترتیبانه بیوک اللرک قارشه‌سنه احتمال ویره‌رک یوم مذکورده اهل قیامه قارشو استعمال جبروشدت اولتامسینی التزام ایتمی بلکه بوشه‌سندن نشدت ایتمشیدی.

سوق قدر صاحب ترجمه‌یی ویانه سفارتیه دیپلوماسی طریقه آندی. اورویایه وقوفی بر قاچ سنه اولکی بش آتی آیلق سیاحتیه یومی مطبوعاتدن استنباط ایلدیکی معلوماته‌مدیون اولان حسین حلمی پاشا واقعا وقار و حدیث ذاتیه‌سی حسیده ویانه‌ده معتبر و مرعی الحاطر ایدی، لکن دیپلوماسی نقطه نظرندن دولت متبوعه‌سنه هیچ بر براتی کوستره‌مدی.

حرب عمومی حقه‌ده کی ترس دوشونجه‌لری او ائنده قولایلقله ویانه‌ده کیدوب کلن یاران اولی‌الابصاره‌موجب حیرت اولور ایدی. صدارت‌لری اوئنده اصول مشروطیتله هنوز استیناس اولتمدینی جهتله کندوسی قدر عجمی اولان مجلس مبعوثانی باشی بوش براقسی بر قصور صایلمیوب عفو اوله بیلمیر. صبقی تماس ایده‌رک یوکسکدن کوردیکی جریان و قوعات و تمایلات افکار طامه‌دن مجلسی خبردار و ایقاظ ایلمسی و اکثریته طریق صوابی کوستره‌سی البته ده‌ها ابو و صلاح دولت ایچون ده‌ها مؤثر اولور ایدی.

حابدی آتی براقلم. فقط سنه‌لرجه مهم امور ایچنده بووارلندقدن صکره حاصل ایتدیکی وقوف و تمکینه رغماً استانبولده کی حرب عمومی توری‌دیلمرینه ویانه‌ده هوادار اولسنه تأسف ایتماک الدن کلز. انور پاشا اغدادن آله‌جینی تضمینات حربیه‌نک مقصدار

و حسابیله لافزن ایکن و یانه سفیر کیرمیزک انور باشانک خیالترینه
طاش جیقاران بی پروا بیاناتی و صلح ماصه سی باشنده اقامه ایده حکمی
مدعیات ایله استحصانه شبهه ایتمدیکی موققیاتی ایشیدنلر و دیکلیانلر
حساب البشریه بر سهوا جهاده عطف ایتمه لر بیله جهلک بومرتبه سی
سهل اولمز سوزینی تکراردن کندولرینی آله مامشدر ایدی .

والحاصل حسین حلمی پاشا نه بر بیوک رجل دولت ، نه ده
متعبین بر دیپلومات دکل ایدی . مدیر و مدیر بر والی اولدیغنه و وجدان
و حمیت صاحبی بر تورک اولدیغنه هیچ شبهه یوقدر . مزایاتی تقصیراتنه
غالب اولغنه کاشکی دولتتمزده بر چوق امثالی بولنسه ایدی تمبسیله
ختم مقال ایلر و مظهر مغفرت رب غفور اولسی دعاسنی تکرار ایدرم .
تاریخ وفاتی : ۳ نیشان ۳۳۹ و ۱۶ رمضان ۳۴۱ در .

عبدالرحمن شرف

۱۷ ل مایس ۱۳۳۹